

K BOJOVÉ POHOTOVOSTI TÝLU

Nová „Směrnice pro uvádění ČSLA do bojové pohotovosti“ je charakteristická oproti dřívějším tím, že dává plnou možnost tvůrčího a samostatného přístupu k řešení těch otázek, jejichž správná a odpovídající funkce může být zajištěna jen při respektování konkrétních místních podmínek. Tuto možnost jistě všichni velitelé i týloví pracovníci využijí a zabezpečí promyšlené a reálné způsoby uvádění týlu do bojové pohotovosti při dodržení všech ustanovení nové „Směrnice“ jako závazných podkladů.

Z tohoto pohledu uvedu několik myšlenek, na které by měl být na úseku týlu brán zřetel. Jde o otázky jednak uvádění do bojové pohotovosti týlových svazků, útvarů a zařízení a jednak o týlové zabezpečení bojové pohotovosti jako všestranné a nepřetržité uspokojování potřeb vojsk k úspěšnému plnění úkolů při uvádění do bojové pohotovosti.

Bojová pohotovost týlových svazků, útvarů a zařízení (TSÚZ)

Jde o obdobnou činnost jako u útvarů, svazků a zařízení všech druhů vojsk a služeb, tedy o uvedení TSÚZ do takového stavu bojové pohotovosti, ze kterého by byly schopny přejít k organizovanému plnění dalších, předem stanovených úkolů. Určitá zvláštnost je v tom, že celá řada TSÚZ kromě toho, že uvádí do pohotovosti sama sebe, musí zároveň dosáhnout připravenosti určených materiálních, zdravotnických, technických aj. prostředků v zájmu ostatních vojsk a pro jejich týlové zabezpečení. Jde tedy o moment, kdy TSÚZ se uvádějí do bojové pohotovosti a jsou připraveny poskytnout bojovým útvarům materiální, technické, zdravotnické a ostatní zabezpečení a potřebné služby. K tomu mají jednak prostředky k zabezpečení vlastní činnosti a jednak k zabezpečení činnosti vojsk podle svého předurčení (např. automobilní jednotka (útvár) musí mít nejen materiální, technické aj. prostředky k vlastnímu zabezpečení, ale naložený i materiál, potřebný vojskům; stejně tak např. zdravotnický útvar bude mít materiální i jiné prostředky k vlastnímu zabezpečení, ale i prostředky k zabezpečení raněných a nemocných apod.).

Charakteristická a typická u jednotlivých TSÚZ je za bojové pohotovosti potřeba manipulace s různými druhy materiálu. Tato manipulace musí být na

všech stupních splánována, nacvičena a promyšlena tak, aby byla maximálně efektivní a uskutečněna v co nejkratších časových lhůtách. Je to otázka bezprostředně se dotýkající TSÚZ, ale má dopady na všechny ostatní útvary a svazky a na bojovou pohotovost ČSLA jako celku. **Automobilní dopravní a cisternové útvary a sklady se zásobami materiálu, jakož i útvary obsluhy jsou základní články v materiálním zabezpečení a proto za bojové pohotovosti musí být těmto útvarům věnována prvořadá pozornost,** zejména tomu, aby byly schopny v nejkratší době plnit plánované úkoly.

Pro týl ČSLA je specifické, že převážná většina TSÚZ, zejména předurčených pro operační stupně, mírově neexistuje nebo jen v nízkých rámcových počtech. To znamená, že v celku jsou TSÚZ méně naplněny osobami a technikou než vojska, která tato zabezpečují. Během posledních 5—6 let se situace v tomto smyslu zlepšila, ale přesto dnešní stav je nadále napjatý.

Bojovou pohotovost týlu je proto nutné podle toho i plánovat, předvídat a také připravovat příslušné řídicí funkcionáře i výkonné orgány k tomu, aby za bojové pohotovosti plnili úkoly tak dovedně, aby tato záporná stránka působila jako minimální negativní faktor. **Proto je nutné vidět bojovou pohotovost TSÚZ v širších souvislostech než si někdy uvědomujeme, předvídat, připravovat návaznost na další opatření, což je jednou z podmínek úspěchu týlu při uvádění do bojové pohotovosti.**

Další zvláštností při uvádění týlu do bojové pohotovosti je nutnost poměrně širokých styků týlových služeb všech stupňů s civilními resorty, podniky a závody. Mezi všemi týlovými službami není ani jediná, která by tuto součinnost nemusela uskutečňovat na tom či onom stupni velení, v té či oné době a různém rozsahu. Požadavek vysokého stupně připravenosti k uvedení do bojové pohotovosti týlu klade do popředí nezbytnost znát soustavně, jak příslušné civilní orgány jsou schopny splnit své povinnosti vůči týlu. Přitom ale musí mít také připraveny neselhávající formy součinnosti a spolupráce s nimi z naší strany, i když se v některých případech týkají třeba jen odběru materiálu v civilním podniku. **Důraz v oblasti bojové pohotovosti u TSÚZ nutno tedy položit i do zabezpečení součinnosti u civilních orgánů a přesvědčovat se o tom, jsou-li schopny plánované úkoly vůči nám kdykoliv splnit.**

Jedním z hlavních úkolů při uvádění TSÚZ do bojové pohotovosti je **problematika velení a řízení.** To není otázka ani jednoduchá, ani snadná. Uvnitř každého TSÚZ je proto nutné již v současné době všechna opatření k velení a řízení dobře splánovat, procvičovat a zabezpečit, aby každý jednotlivec znal své místo a svůj úkol tak, aby jej byl schopen splnit za všech podmínek, tj. ve dne, v noci, v podmínkách působení nepřítele i dalších. To může podstatným způsobem velení uvnitř TSÚZ usnadnit.

Kromě toho je důležité vyřešit tok informací mezi jednotlivými stupni velení týlu a tok informací spolehlivých, nezkreslených a nejnovějších. Domnívám se, že systém hlášení a informací v průběhu uvádění TSÚZ do bojové pohotovosti by měl být organizován jak po velitelské, tak i odborné linii. Tato odborná linie, jdoucí od jednotek nahoru, by měla být zakončena až v centru, neboť týlové zabezpečení vojsk ČSLA jako celku, tj. polních i teritoriálních, řídí MNO, v míru i za války.

V žádném případě nelze v otázce bojové pohotovosti opomenout přípravu lidí. Zejména v tomto směru je třeba bojovou pohotovost vidět v daleko širším měřítku, než je splnění časové normy určené pro ten který týlový útvar, svazek a zařazení.

Především jde o vyvolání iniciativy lidí. Někdy se zapomíná na tento faktor zejména u vojáků základní služby. Ti jsou však vnímavými posluchači každého, kdo je blízkými a srozumitelnými slovy dovede přesvědčit o nezbytnosti dokonalé pohotovosti. A nejen to. Ocení i toho, kdo je to dovede naučit a kdo je v návaznosti na tuto činnost náročně i k splnění dalších bojových úkolů. Jde též zejména o sladění a stmelení TSÚZ. Každý jeho příslušník se musí cítit naprosto nezbytným členem organizovaného kolektivu, v němž má svůj úkol, svoji odpovědnost a své povinnosti.

Totéž platí i v přípravě záložních kádrů pro TSÚZ. Všechny je třeba učit nejen počáteční činnosti, kterou budou plnit po nástupu k útvaru za bojové pohotovosti, ale i další jejich funkční povinnosti. Zejména je nutné stmelovat velitelství a štáby, řídicí funkcionáře; je např. nezbytné, aby se již při cvičeních dobře poznali velitelé (náčelníci) a jejich zástupci pro politické věci, aby se vzájemně poznali i s náčelníky štábů apod.

Vztahy mezi nimi vypěstované již v míru, jsou nutným předpokladem k plnění složitých úkolů v poli.

Proto je důležité volit také vhodné formy povolání těchto záložních funkcionářů na vojenská cvičení.

Týlové zabezpečení bojové pohotovosti

Kromě uvádění TSÚZ do bojové pohotovosti setkáváme se často s názvem „týlové zabezpečení bojové pohotovosti“.

Tento pojem je totožný s týlovým zabezpečením každé jiné činnosti vojsk. Vydeme-li z předpisu Oper-1-1, čl. 47 vidíme, že „týlové zabezpečení vojsk zahrnuje souhrn opatření k organizaci týlu, přípravě a využití komunikací a dopravních prostředků všeho druhu, materiálního, zdravotnickému, letištnímu, veterinárnímu, silničnímu a jinému zabezpečení a obsluze vojsk“.

Aby bylo možno v tomto směru vojska v období uvádění do bojové pohotovosti po týlové stránce zabezpečit, nutno především vycházet z těch prostředků, které jsou k dispozici již v míru. Dále pak z toho, jaké budou podmínky, v nichž bude bojová pohotovost probíhat.

Zpravidla půjde o zabezpečování vojsk po stránce zdravotnické, zabezpečování pojezdnosti techniky příslušnými druhy pohonných hmot a maziv, zabezpečení nakládání materiálu, postupnou aktivizaci dopravního zabezpečení (vyvážení osob), stravování vojsk, včetně zabezpečení nezávadnou pitnou vodou apod.

Nelze opomenout ale ani možnost v kterékoliv době, v procesu uvádění vojsk do bojové pohotovosti, zásahu potřebnými silami a prostředky k likvidaci následků nepřátelského napadení, k doplnění spotřebovaného materiálu, např. munice, na všetranné týlové zabezpečení letectva apod.

I když tedy dosahováním bojové pohotovosti se týl ČSLA připravuje k plnění úkolů týlového zabezpečení bojové činnosti vojsk, je třeba zdůraznit, že samotný proces uvádění vojsk do bojové pohotovosti vyžaduje již konkrétní uskutečnění některých opatření v oblasti týlového zabezpečení. V tom smyslu se tedy někdy hovoří o týlovém zabezpečení bojové pohotovosti.

Je nutné poukázat ještě na jednu okolnost. Je to umění **utajovat na úseku týlového zabezpečení všechny potřebné skutečnosti**, dotýkající se v té či oné míře bojové pohotovosti. Vychází se někdy z falešné představy, že v týlu ne-

jsou tak významné a závažné údaje jaké mají složky bojové a operační a že tedy i bdělost a ostražitost může být nižší. To jsou opravdu iluze. Možnost unikání utajovaných skutečností podstatného významu je na úseku týlového zabezpečení vždy větší než kdekoli jinde. Stačí ukázat na častější odloučení menších skupin příslušníků týlu od svých útvarů a jednotek v období uvádění do bojové pohotovosti i po jejím dosažení. U týlových pracovníků je nutno vychovávat velmi seriózní a zodpovědný přístup ke všem otázkám utajování a zachováání vojenského a státního tajemství.

* * *

Oblast uvádění TSÚZ do bojové pohotovosti i všechny otázky týlového zabezpečení bojové pohotovosti mají mnoho stránek, které nelze opomíjet, ale soustavně jim věnovat potřebnou pozornost, sladovat je, zdokonalovat a rozvíjet, aby ve společném úsilí velitelů a náčelníků, politických pracovníků i týlových funkcionářů byly spolehlivě zabezpečeny ty úkoly, které vyplývají pro týl z hlavních dokumentů velení armády na výcvikový rok 1972 a které vyplynou i z nové Směrnice pro uvádění vojsk ČSLA do bojové pohotovosti.